

16 פברואר 2022
ט"ו אדר א תשפ"ב

לכבוד
ח"כ שירלי פינטו
חברת ועדת העבודה והרווחה
של הכנסת
ירושלים

לכבוד
ח"כ אביר קארה
סגן השר במשרד ראש
הממשלה
ירושלים

לכבוד
ח"כ אפרת רייטן מרום
יו"ר ועדת העבודה והרווחה
של הכנסת
ירושלים

הנדון: סיכום פגישה עם נציבות השוויון לאנשים עם מוגבלויות

תיקון 19 לחוק הנגישות

אנו, הארגונים החתומים מטה, מכירים בחשיבות נושא ההנגשה (ולראיה – העסקים בישראל מונגשים הרבה יותר מהמגזר הציבורי) ואנו מודים לנציבות על ההתקדמות בדיונים בנושא, אולם, חייבים להדגיש כי מה שמופיע במסמך ה"הסכמות" שהושגו לכאורה, בפגישה עם ח"כ שירלי פינטו, אינן הסכמות, אלא מהוות את עמדת הנציבות בלבד, ואין אנו מסכימים לה בנוסח המוצע.

להלן הערותינו למסמך ה"הסכמות" לכאורה, שהוציאה הנציבות, לפי סדר הופעת הסעיפים שבמסמך הנציבות:

1. סעי' ב – "גובה העיצומים יהא על פי מחזור העסק" – לא. אנחנו ביקשנו להפחית את הסכומים לכדי 1,500 ₪ לכל היותר, לכל הפרה.
2. סעי' ג רבתי – אנחנו ביקשנו ועומדים על כך שההגנות יעוגנו בגוף הצעת החוק ולא בנוהל עמום מהסיבות שהעלונו במהלך הדיון.
3. סעי' ג (1) – הגנות לעסק זעיר לשנתיים ראשונות – לא. ביקשנו שכל עסק שאינו נדרש לרישיון עסק והוא "מתחת לרדאר" הרגולציה, כמו חנויות בגדים קטנות בפנינת רחוב, ייהנו מהגנת התראה של 120 יום לתיקון הליקוי באופן גורף ולא רק לשנתיים ראשונות. רק אם העסק לא יתקן את ההפרה – יושת עליו עיצום.
4. סעי' ג (2) – הגנה לעסק שיש לו אישור מורשה נגישות – לא. ביקשנו הגנה קבועה לעסק מפני כל סוגי הפרות כך שתהיה לו שהות של עד 120 ימים לתיקון ההפרה. אם לא יתקן יושת עליו עיצום.
5. סעי' ה – הגנה מפני תובענות ייצוגיות ללא הוכחת נזק לשנתיים – לא. ביקשנו הגנה קבועה מפני כל סוגי התובענות הייצוגיות לעסק חוטא ששילם חובו לאוצר המדינה (ולחברה), ע"י קביעה ברורה בחוק כי מדובר במעשה בית דין, ולא רק לשנתיים.

למען הסדר הטוב, אנו מתכבדים להעלות שוב את הצעות התיקון שלנו כפי שהצגנו במהלך הפגישה:

6. עיצום כספי לפי סעי' 26
  - א. ביטול סכומי העיצומים או הפחתתם לכדי 1,500 ₪ לכל היותר.
  - ב. הגנה לעסק שהיה לו אישור מורשה נגישות - הוספת המשפט בסוף פסקה 26 (ב):
"לא יושת עיצום כספי על עסק שנדרש לרישיון עסק והיה לו אישור מורשה נגישות, אלא לאחר שניתנו לעסק 90 ימים לתיקון הליקויים ו-120 ימים אם מדובר בליקויים הנדסיים ואו תשתיתיים; ולעסק שלא נדרש לרישיון עסק - 120 ימים לתקן את הליקויים והעסק לא תיקנם ולא קיבל פטור".
7. סעיף 26יא (הפרה נמשכת) – ביטול הסעיף.
8. סעיף 26יב (איסור הפחתת סכומי עיצומים) – ביטול הסעיף או התחייבות של הנציבות כי בתקנות תהיה סמכות להפחתת הסכומים בשל נסיבות מקלות.
9. ערר או עתירה יעכבו ביצוע - תיקון סעי' 26 כז (ב) - תיקון הסעיף כך שבמקום האמור בו, יבוא:
"לבקשת עותר או עורר, הגשת עתירה או ערר על הגשת עיצום או קנס, תשהה את מועדי תשלום לגביית הקנסות, העיצומים והצווים לפי חוק זה עד לפסק דין חלוט של ביהמש בנושא."
10. פרסום ע"י הנציבות יגן מפני תביעה ייצוגית - סעיף 26 כח (פרסום) - לפני סעיף קטן ב יבוא:
"ב. פרסום הפרה והטלת קנס או עיצום או צו נגישות לפי חוק זה יהוו מעשה בית דין והגנה מפני הגשת תובענות אזרחיות או ייצוגיות בשל אותה הפרה או הפרות."

11. שיפור מנגנון התובענות הייצוגיות בנושא נגישות - אחרי סעיף 26 כט יבוא :

"ל. חובת פניה מוקדמת והודעת חדילה בתובענות ייצוגיות :

(1) לא תוגש תובענה ייצוגית לפי חוק זה אלא לאחר שהפונה מסר הודעה מקדימה לעוסק בדבר כוונתו להגיש תובענה אם לא יתוקן הליקוי.

(2) העוסק ישיב לפונה בתוך עד 45 יום אם בכוונתו לתקן את הליקוי ולפצות את הפונה בסך 2,500 ₪ (להלן - הודעת חדילה); אם לדעתו אין ליקוי; אם לדעתו היה ליקוי אך הוא זניח וסכום הפיצוח גבוהה מדי; אם היה ליקוי אך סכום הפיצוי נמוך מדי.

(3) לא השיב עוסק לפונה בתוך 45 ימים ולא תיקן את הליקוי, יוכל הפונה להגיש תביעה ייצוגית כנגדו ללא תשלום אגרה.

(4) השיב פונה כי לא התקיים לדעתו ליקוי או כי סכום הליקוי נמוך מסכום הפיצוי או שהפונה סבור כי סכום הפיצוי נמוך מדי בהתחשב בהיקף הנזק שנגרם לציבור, ברווח הרב שגרם כתוצאה מכך העוסק ובמחזור עסקיו הגבוהה של העוסק, יוכל הפונה לפנות לביהמ"ש לקביעת עצם התקיימות ליקוי ומהו סכום הפיצוי הראוי לפונה בהתחשב בכל אלו".

אנו נאלצים לשוב ולהזהיר כי הנוסח החד צדדי שמופיע כרגע בתיקון 19 לחוק הנגישות, הינו קיצוני ולא סביר, ולא נוכל להסכים להשתתף קנסות בסכומי עתק (בין 20 אלף ל-200 אלף ₪ בגין כל הפרה) על העסקים אשר מרביתם בקושי מתאוששים ממשבר הקורונה ומהגל החמישי, ואשר ממילא מרביתם מונגשים לעילא כתנאי לקבלת וחיודש רישיון עסק ובהתאם להוראות החוק.

אנו מזכירים כי עד עתה, לא ראינו נתונים כלשהם המצביעים על "בעיה" או "הידרדרות" במצב הניגשות בעסקים ואנו תקווה כי מוסדות ומשרדי המגזר הציבורי יצליחו לעמוד יום אחד ברמת הנגישות הגבוהה שנדרשת מהעסקים בישראל.

בכבוד רב ובברכה,

עו"ד רות גרוס
מנכ"לית
התאחדות המלאכה והתעשייה

אבירם אלון
מנכ"ל
התאחדות בעלי אולמות האירועים

יעל דניאלי
מנכ"לית
התאחדות המלונות

ניצן ארליך
יו"ר ועדת עסקים קטנים ובינוניים
איגוד לשכות המסחר

חיים פרנקל
יו"ר
פורום הכושר בישראל

שי ברמן
מנכ"ל
איגוד המסעדות

העתקים :
אורנה ברביבאי, שרת הכלכלה
יואל רוזבוזוב, שר התיירות
חברי ועדת העבודה והרווחה של הכנסת
נציבות השוויון לאנשים עם מוגבלויות במשרד המשפטים